

ÅFJORD
KOMMUNE

Årsplan

By barnehage

2019-2020

Velkommen til et nytt barnehageår!

Barnehagen drives etter Lov om barnehager med forskrifter og denne årsplanen er bygd opp etter Rammeplanens krav til innhold og oppgaver.

Årsplanen er barnehagens arbeidsredskap og dokumenterer de valg og begrunnelser som er tatt for det kommende året for foresatte, samarbeidspartnere og andre interesserte. Årsplanen gir informasjon om det pedagogiske arbeidet og ses i lys av Virksomhetsplan for barnehagene 2019-2023 for Åfjord, som er under utarbeiding og som skal ferdigstilles høsten 2019.

Det utarbeides i tillegg månedsplaner/ evt ukeplaner som beskriver hvordan barnehagen konkret jobber med områdene som er nedfelt i årsplanen.

Barnehagen vår

By barnehage ligger naturskjønt til i Stordalen, 11 km fra Åfjord sentrum. Vi er lokalisert i gamle By skole, så vi har godt med plass. Vi har nærhet til skogen, elva og lokalt næringsliv, som i hovedsak består av landbruk i ulike former. Disse er vi flittige «brukere» av. Vi har et eget område i skogen med gapahuk, bål plass og fuglekasser som vi ofte besøker.

By barnehage er sertifisert som en Grønt Flagg barnehage. Grønt Flagg er en miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager og alle typer skoler. Formålet med Grønt Flagg er å styrke bærekraftig utvikling gjennom miljøundervisning. Grønt Flagg som pedagogisk verktøy bidrar til å øke kunnskap og skape felles engasjement hos barn og voksne. Det understøtter læringsmål og bidrar til bærekraftig utvikling både lokalt, regionalt og globalt, og sørger for bevisstgjøring og gode holdninger. «Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn». (Rammeplan for barnehagen, 2017)

Barnehagen består av 4 avdelinger;

- Laksvatnet (1-2 åringene)
- Moheia (2-3 åringene)
- Litjvatnet (3-4 åringene)
- Storskaret (4-5 åringene)

Vi har per 1. august 2019 39 barn og 16 ansatte i barnehagen.

By barnehage

Barnehagens formål og innhold

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede»,
Rammeplan for barnehagen, 2017.

Progresjon er en viktig del av barnehagedagen. Progresjon innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. I løpet av høsten 2019 vil det komme en progresjonsplan for barnehagene i Åfjord og denne vil bli en del av Virksomhetsplan for barnehagene.

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.
(Barnehageloven, 2005)

Barnehagen vil jobbe på følgende måte for å gi barna en allsidig, trygg og lærerik arena hvor progresjon står sentralt;

Omsorg

Omsorg handler om relasjonene mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. I barnehagen vår vektlegger vi trygghet og omsorg høyt. Det er viktig for barn å oppleve trygghet for å kunne utvikle seg. Det er viktig for oss å være tilstedeværende voksne. Vi skal være tilgjengelig for barna til enhver tid, både fysisk og psykisk. Vi er opptatt av at vi skal se hvert enkelt barn, ut i fra barnets forutsetninger. Vi skal være rause voksne, som byr på oss selv i nært samspill med barna.

Omsorg er mer enn det vi ser.

Lek

Leken er viktig og sentral i barnas utvikling. Gjennom lek utvikler barna sosiale og fysiske ferdigheter, og opparbeider seg mestringfølelse og selvtillit. Gjennom leiken skal de øve på sosial kompetanse og konfliktløsning.

I vår barnehage legger vi til rette for at barna skal få gode lekeopplevelser og gode lekeferdigheter. Dette oppnår vi ved å gi barna tid og rom til å leke, og ved å tilføre materialer, utstyr, opplevelser og erfaringer som kan bidra til å utvide og videreutvikle leken. Vi legger til rette for at barn skal kunne leke, utforske og utfolde seg på en naturlig og trygg måte.

I vår barnehage har barna voksne som er aktive deltakere og gode støttespillere i leken, slik får barna hjelp til å fremme leken og å bygge opp det sosiale samspillet i leken. Vi ønsker å gi rom for både organisert og uorganisert lek.

Læring

Barnehagen er både en trygg omsorgsarena og en viktig læringsarena. Læring skjer i alle situasjoner gjennom hele dagen. Vi er opptatt av at de voksne skal være sensitive og oppmerksomme på barns innspill og initiativ slik at det skapes mange fine lærings situasjoner i barnehagen. Lærings situasjoner kan oppstå i det daglig samspillet, i leken og vennskapet barna i mellom, og i samspillet mellom barn og voksne.

Personalet i vår barnehage er opptatt av å være der hvor barna er, for å kunne støtte barnas læring gjennom lek.

Barn er nysgjerrige og interessert i å finne ut av det meste. De er rett og slett små forskere som undersøker alt som kommer i deres vei med iver og glød. I vår barnehage er vi opptatt av å gi barna et miljø som stimulerer deres behov til å undre seg, samt følge dem og berike deres undring i ro og mak i ulike hverdagssituasjoner og lek. Vi voksne møter barnas nysgjerrighet, lek og utforsking på en positiv og støttende måte.

Danning

"Danning som livslangt prosjekt, noe som skjer i møter mellom mennesker og verden" (Løkken og Søbstad, 2011).

Med danning menes de erfaringer barn og voksne får gjennom å være sammen. De dannes gjennom situasjoner og samspill de har sammen med andre mennesker. Danning skjer spontant, og kan ikke planlegges.

I dannelsesprosessen er barna avhengige av støtte fra de voksne for å utvikle seg som selvstendige og tenkende mennesker som etter hvert skal kunne ta etisk begrunnende valg.

Personalet i barnehagen oppmuntrer barna til å ta selvstendige valg og hjelper dem til å forstå konsekvensen av sine handlinger, slik utvikler de et mer bevisst forhold til seg selv som individer.

Vi er opptatte av å være anerkjennende voksne, som gir positiv bekreftelse til barn som tar initiativ til å hjelpe og vise omsorg overfor andre barn.

Vi mener det er viktig å være gode rollemodeller og tydelige i våre holdninger og handlinger, i alle situasjoner gjennom dagen.

Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette.

Vennskap og fellesskap

Barnehagen er en viktig del av barnas sosialisering. Dette handler om å utvikle seg som individ, fungere i gruppe og i samspill med andre. I vår barnehage arbeides det bevisst med å styrke barns sosiale kompetanse. Vi observerer og skaffer oss oversikt over hva som rører seg i barnegruppa til enhver tid. Ved å samtale med barna, delta i lek og være gode rollemodeller vil vi være aktive i forhold til barnas sosialisering. Barna skal gjennom hele barnehageåret lære om sosiale regler, ta og opprettholde kontakt med andre, vise hensyn og kunne sette seg inn i andres situasjon – utvikle empati.

Opplevelser sammen med andre barn kan være veien inn i nye vennskap. Vennskap bidrar til en følelse av deltakelse og fellesskap som igjen bidrar til en positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe gir barn trygghet og sosial tilknytning.

I vår barnehage jobbes det hele tiden med å legge til rette for aktiviteter så barna får bruke sitt mangfold, være i aktivitet, få venner, være en del av fellesskapet og føle seg betydningsfull og godtatt som den en er.

Barnehagen jobber systematisk med forebyggende arbeid mot mobbing gjennom et prosjekt som heter «Mobbets». Dette er et verktøy og en arbeidsmetode som er utarbeidet av Live Herheim der gruppemøter med dramatisering ved hjelp av dukker står sentralt. Her får barna erfaring med å reflektere og foreslå løsninger der det sosiale samspillet er vanskelig.

Kommunikasjon og språk

Barns språk utvikles gjennom samspill og samtale med andre. Språkarbeid foregår gjennom hele barnehagedagen – gjennom møter mellom små og store mennesker i rutinesituasjoner, spontane hendelser og planlagte aktiviteter. Vi er i vår barnehage bevisste på vår rolle som gode språkmodeller for barna, vi bruker språket aktivt sammen med barna gjennom hele dagen. Vi skal bade barna i språk! Vi gir barna positiv respons på både verbale og nonverbale uttrykk. Vi bruker konkrete i vår aktivitet sammen med barna, for å lette innlæring av språket. Vi er opptatt av å bruke bøker, sang, rim og regler aktivt sammen med barna. Vi henger opp bilder på veggene, og har bøker tilgjengelig slik at det skal være lettere for barna å komme i dialog med de voksne om det de ser.

Vi bruker det pedagogiske observasjonsverktøyet TRAS for å følge opp språkutviklingen hos barna.

Satsningsområder

I tillegg til at barnehagen jobber med Rammepланens krav til formål og innhold velger man ut noen områder som skal være overbyggende det kommende barnehageåret. For perioden 2019/ 2020 har barnehagen valgt ut livsmestring som et overbyggende fokusområde. Inn under dette vil barnehagen jobbe spesielt med fagområdet «Kropp, bevegelse, mat og helse». I tillegg har man valgt «Digitale verktøy i barnehagen».

Livsmestring

Vår jobb i barnehagen er å hjelpe barn til å utvikle et godt selvbilde, de skal oppleve mestring og utvikle sosial kompetanse. Trygghet, kjærlighet og forutsigbarhet er viktige faktorer som personalet må fremme i barnehagen. Vi skal bidra til at de styrker sin robusthet, trivsel og velvære. Viktig med fokus på positiv psykisk helse i betydningen; evnen til å regulere følelser, tenke fornuftig, koordinere sin atferd med andre og mestre sosiale utfordringer.

Vi skal være anerkjennende voksne, som skal møte alle barn med åpenhet, varme, interesse og omsorg.

For å styrke barns «robusthet» må de bli sett, hørt og forstått for den de er, ikke for hva de gjør. Personalets viktigste oppgave blir å hjelpe barnet i å regulere sine følelser; adekvat til situasjonen de står i.

I vår barnehage skal alle barn føle seg verdifulle!

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn trenger motoriske utfordringer ut fra sine egne forutsetninger for å mestre og trives i- og med sin egen kropp. Positiv opplevelse av bevegelse er viktig for den motoriske utviklingen. Vi fokuserer på å gjøre oss godt kjent med, og forstå enkeltbarnets individuelle behov og forutsetninger. I barnehagen legger vi til rette for utfoldelse, slik at barna våger, mestrer og gjør seg egne erfaringer. Personalet gir barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet. Ved å være aktive og tilstedeværende voksne, skal vi støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring.

For oss er det viktig å bidra til at barna får et variert kosthold og gi dem matglede og sunne helsevaner. Vi tilbyr havregrøt, brødmatt med variert pålegg og vi tilbyr noe ekstra i forbindelse med bursdager.

Vi legger vekt på å lære barn gode rutiner for hygiene, vasking av hender etter dobesøk og før alle måltid.

Digitale verktøy i barnehagen (IKT)

På By jobber vi med digitale verktøy i ulike former. Barna er tidvis aktive fotografer, de skriver ut bilder og dokumenter, laminerer og spiller av musikk med mobiltelefon via trådløse høyttalere. De søker kunnskap og fakta ved hjelp av iPad. Vi bruker touch-skjerm i bruk av pedagogiske sider på nett, som for eksempel «Salaby».

Målet er at barna skal ta i bruk digitale verktøy i lek, i innhenting av kunnskap og i kreativ aktivitet, både i veiledning av voksne og spontant.

Rammeplanen er opptatt av det sterke fokuset på digital dømmekraft. Barns etiske bevissthet rundt bruk av digitale flater, blir mer og mer viktig. Dette er det viktig at personalet veileder barna i.

Barns medvirkning

Ved at de ansatte følger opp barns nysgjerrighet og undring, lar vi barna medvirke i sin egen barnehagehverdag. Medvirkning handler om at barnet skal bli lyttet til og tatt på alvor og gitt mulighet til å påvirke sin hverdag. I forhold til de yngste barna handler det om å se og høre barns uttrykk, som kan være kroppsspråk, sinnsstemning, gester og blikk. De eldste barna tar større del i barnehagehverdagen gjennom valg av aktiviteter og innhold som foregår innenfor gitte ramme. For ansatte vil det være viktig å være tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til alle, ser og hører alle, slik at barna barn får medvirke i hverdagen på sin måte.

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet»

Rammeplan for barnehagen, 2017

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Et godt foreldresamarbeid er svært viktig i barnehagen. Ikke alle barna kan eller vil fortelle så mye om hva de har opplevd i løpet av dagen. Årsplanen og månedsbrevet er viktige dokumenter for at foreldre/foresatte skal få informasjon om hva vi gjør og hvordan barna har det i barnehagen. I tillegg legger vi stor vekt på den daglige samtalen ved henting og bringing. Vi tilbyr 2 foreldremøter og minst 1 foreldresamtale i året.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og leik, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling»,
Barnehageloven §1.

Foreldrerådet skal fremme foreldre/foresattes felles interesse, og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et god barnehagemiljø. Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte i barnehagen, FAU (foreldrenes arbeidsutvalg) består av valgte representanter (Nina Knutsen, Mia Staven Larsen og Hege Marie Eldnes, vara: Tony Christin Dalsaune og Line Fruseth Gangstad), to av disse representerer foreldrerådet inn i SU (samarbeidsutvalget). SU består i tillegg av 2 ansattrepresentanter (Anja Helen Stegali og Tove Oline By Viken), styrer og politisk representant.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen vil legge til rette for at skolestarterne har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Det siste året i barnehagen har skolestarterne egen førskoleklubb. Her vil sosial kompetanse, samspill, vennskap, selvstendighet, mestring, undring og nysgjerrighet stå i fokus. Som et pedagogisk verktøy bruker man heftet «Trampoline». Her legges det vekt på lek og læring, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståelse. Man er innom ulike tema i løpet av året. Barna blir også kjent med digitale verktøy som f.eks nettstedet Salaby. Barnehagene samarbeider på tvers for at skolestarterne skal bli kjent før oppstart, dette med felles ski- og akedag og fjæraturløp ledet av Newtonrommet.

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen»
Rammeplan for barnehagen, 2017

På våren har pedagogisk leder en foreldresamtale, der informasjon i etterkant viderefremidles til skolen i et overføringsmøte. Informasjonen som blir gitt er for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Skolestarterne har to besøksdager på våren før de starter på skolen. Det er et eget foreldremøte for foresatte høsten før man starter på skolen.

Foresatte får en egen infobrosjyre «Veien til skolestart» som gir mer detaljerte opplysninger om det siste året i barnehagen.

Tilvenning og overgangen mellom avdelinger

Vi gjennomfører lekegrupper for 1-åringene som skal starte i august, 1 gang per uke i ca 8 uker i løpet av mai/ juni, dette for å lette oppstart og tilvenning fra august. Dette er noe vi har hatt god erfaring med.

For at overgangen mellom avdelingene skal bli en god opplevelse har barna besøksdager mellom avdelingene, både planlagte og spontane.

I løpet av barnehageåret er det mye samarbeid på tvers av avdelingene, noe som gjør at de blir kjent med alle barn og ansatte, dette kan være i utetiden, på turer og i samlinger i gymsalen.

Samarbeidspartnere

Barnehagen er en aktiv bidragsyter i tverrfaglig samarbeid, og bidrar til helhetstenkning i pedagogisk arbeid og utvikling hos barna. Barnehagen samarbeider med blant andre helsestasjonen, PPT, barnevern, skolen og andre utdanningsinstitusjoner. Barnehagen er en viktig del av lokalsamfunnet og samarbeider blant annet med newtonrommet, kirken og biblioteket.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging er for oss viktig for å få oss til å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet, og den skal bidra til kontinuitet og progresjon for barnegruppa og enkeltbarnet.

I løpet av høsten lander vi på tema vi ønsker å ha fokus på i løpet av det kommende barnehageåret. Det er rom for å endre tema i løpet av barnehageåret, men da begrunner vi hvorfor.

For hvert tema, har vi temaplaner. I temaplanene setter pedagogene opp mål vi skal arbeide med. Vi har mål for hvert fagområde i rammeplanen og kommunens satsingsområder. Temaplanene evaluerer vi etter at temaperioden er over. Om temaet går over mer enn 1 måned, har vi i tillegg midtveisevaluering. Målene for den kommende perioden settes i avdelingsmøtene hvor alle ansatte får ta del i planleggingen.

Periodeplanene inneholder en oversikt over hva som skal skje på avdelingen i kommende periode. (Gjennomføringen av planene er fleksible, og det er rom for spontaniteten og barns medvirkning.)

Vi dokumenterer hvordan vi arbeider med målene gjennom bilder og didaktiske planer. Vi bruker også didaktiske planer på planlagte aktiviteter. Didaktiske planer evalueres etter hvert som aktiviteten er gjennomført. Vi har en veggtavle med «Dagen i dag», hvor det står kort om det som har skjedd i dag, dette kan også suppleres med bilder.

Vi observerer og vurderer fortløpende barnegruppen og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling. Dette er viktig for å kunne gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplan.

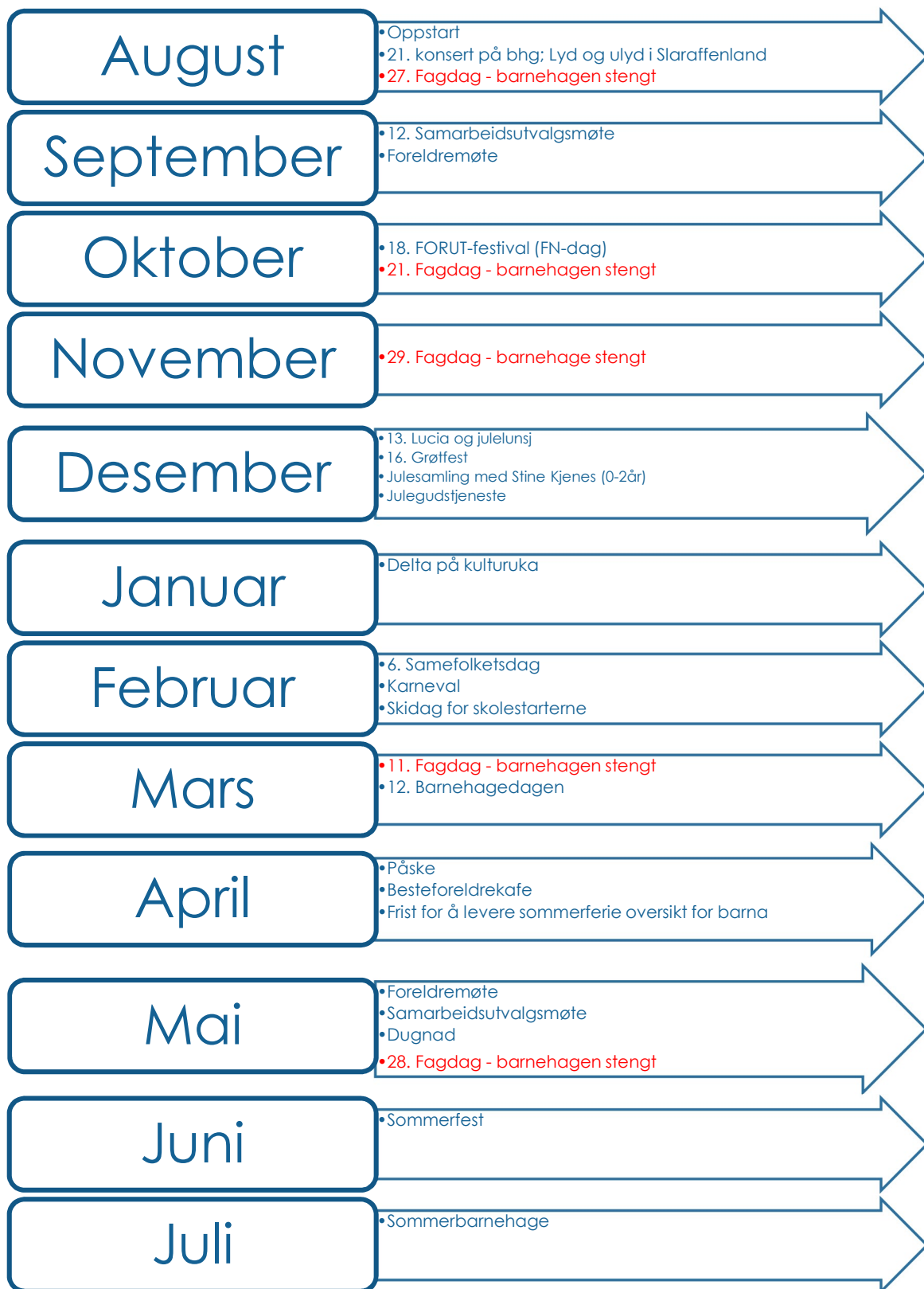
Ved å ta utgangspunkt i vurderingsarbeidet, de refleksjoner som er gjort i fellesskap i personalgruppa, observasjoner og samtaler med foreldre, planlegger vi for videre arbeid.

Vurderingene og planleggingen videre dokumenteres gjennom referat fra avdelingsmøtene og de planer som blir lagt og evaluert. Dette arkiveres på data, samt at temaplaner med planlegging og vurdering arkiveres.

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.
Rammeplan for barnehagen 2017

Årshjul 2019/ 2020

Kontaktinfo barnehagen

Styrer: Kristin Syltern Gilde

By barnehage: 918 76 864

Telefon styrer: 917 09 054

Mail: kristin.syltern.gilde@afjord.kommune.no

Adresse: Stordalsveien 1081, 7170 Åfjord

Avdelinger:

Storskaret: 900 58 724

Litjvatnet: 900 40 859

Moheia: 941 48 517

Laksvatnet: 900 40 897

Hjemmeside: <http://www.by.barnehageside.no/>

Kommunens hjemmeside for barnehage:

<https://www.afjord.kommune.no/tjenester/barn-og-skole/barnehage/>

Andre nyttige lenker:

Rammeplan for barnehagen:

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

<https://grontflagg.fee.no/>

<http://www.mobbets.no/>

Tegningene brukt i årsplana er skissert av Ronja Christine Strand Brattgjerd, barnehagelærer, Åfjord kommune.

